

Nr 146

Av fru **Anér m. fl.**, om rätt till avdrag vid beskattningen för gåvor till utvecklingshjälp m. m.

(Lika lydande med motion nr 77 i Första kammaren)

Under en lång följd av år har riksdagen haft att ta ställning till motionsvis framförda förslag om utredning angående viss rätt till avdrag vid inkomsttaxeringen för gåvor till u-hjälp och andra allmännyttiga ändamål. I de vid föregående års riksdag väckta likalydande motionerna I: 12 av herr Schött m. fl. och II: 62 av herr Gustafsson i Borås m. fl. krävdes rätt till sådant avdrag för fysiska personer och begränsat till visst maximibelopp vid den statliga inkomsttaxeringen. Majoriteten i utskottet tillstyrkte vid såväl 1966 som 1967 års riksdagar yrkande av denna innebörd. 1967 yttrade man i sitt betänkande följande:

Det torde inte råda några delade meningar om nyttan och värdet av det arbete, som utförs såväl inom som utom landet av olika humanitära, kulturella, religiösa och vetenskapliga organisationer. Den ekonomiska situationen för dessa institutioner har under senare år försämrats främst genom att det höga skattetrycket försvårat möjligheterna för enskilda bidragsgivare att främja organisationernas intressen. En sådan utveckling kan inte anses tillfredsställande. De ideella organisationerna utgör ett värdefullt komplement till samhällets egna institutioner, och det måste därför anses vara ett direkt samhällsintresse att medborgarna av statsmakterna stimuleras att stödja de ideella organisationernas verksamhet.

Under senare år har man i vårt land blivit alltmer medveten om det växande behovet av hjälp till u-länderna, och i den allmänna debatten har krav framförts på en betydande ökning av denna hjälpverksamhet. I ett läge då staten av finansiella och organisatoriska skäl inte har möjlighet att själv öka biståndsverksamheten i önskvärd utsträckning är det enligt utskottets mening naturligt, att statsmakterna på allt sätt underlättar den hjälpverksamhet till förmån för u-länderna, som sedan länge och med stor framgång bedrivits av enskilda organisationer.

Riksdagen anslöt sig emellertid inte vid något av dessa tillfällen till utskottets majoritetsuppfattning.

Vid föregående års riksdag ansåg sig dock inte utskottsmajoriteten kunna tillstyrka motionärernas yrkanden.

De som är motståndare till avdragsrätt brukar i allmänhet hänvisa till att avdragsrätt skulle innebära en avvikelse från de principer som ligger till grund för gällande skattelagstiftning, att åtskilliga av de allmännyttiga ändamål, för vilka avdragsrätt för gåvor skulle komma i fråga, redan främjas av det allmänna genom direkt verksamhet eller understöd samt att

främjande av allmännyttiga ändamål bör ske genom statliga bidrag och inte genom lättnader vid beskattningen.

Förespråkarna för avdragsrätten har bl. a. anfört att i åtskilliga andra länder medges avdrag vid beskattningen för bidrag till ideell verksamhet. En sådan avdragsrätt är inte heller någon nyhet i den svenska skattelagstiftningen. Man erinrar om de avdrag för dylika ändamål som medgavs före och under andra världskriget.

Vi delar den senare uppfattningen. Vi kan vidare inte inse att förekomsten av statsbidrag behöver utesluta avdragsrätt för allmännyttiga ändamål. I synnerhet i ett läge, där den statsfinansiella situationen kan förväntas försvåra bidrag av den storleksordning vi anser skälig, borde även de som av för oss svårförståeliga principiella skäl är kritiskt inställda till avdragslinjen kunna acceptera att frågan utreds. Enligt vår övertygelse föreligger skäl att via skatteregler stimulera enskilda personer att lämna bidrag till ändamål som från allmänna synpunkter är värdefulla.

Regler av här avsedd innebörd finns i många andra länders skattelagstiftning; det gäller t. ex. Danmark, Finland, USA, Tyskland, Frankrike, Belgien, Holland, Italien och Grekland. I dessa fall har bestämmelserna enligt vad som är känt inte lett till svårigheter i tillämpningen.

Vi anser att avdragsrätten endast bör tillkomma fysiska personer och att den i första hand bör ifrågakomma vid den statliga beskattningen. Dessutom bör en maximigräns sättas för det avdragsgilla beloppet.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning rörande införande av rätt för fysiska personer till avdrag vid den statliga inkomstbeskattningen för gåvor upp till en viss maximigräns till u-hjälp och andra humanitära ändamål samt kulturella, religiösa, vetenskapliga eller eljest uppenbart allmännyttiga ändamål.

Stockholm den 21 januari 1969

<i>Kerstin Anér (fp)</i>	<i>Anders Jonsson (fp)</i> i Mora	<i>Eric Nelander (fp)</i>
<i>Henry Berndtsson (fp)</i>	<i>Arne Persson (cp)</i> i Heden	<i>Erik Larsson (cp)</i> i Norderön
<i>Karl-Erik Eriksson (fp)</i>	<i>Arvid Nilsson (fp)</i> i Lönsboda	<i>Allan Akerlind (m)</i>
<i>Bertil Johansson (cp)</i> i Växjö	<i>Karin Wetterström (m)</i>	<i>Daniel Wiklund (fp)</i> i Stockholm
<i>Sigvard Rimås (fp)</i>	<i>Gunnar Hyltander (fp)</i>	<i>Olle Westberg (fp)</i> i Ljusdal